

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3 จำนวน 343 คน จากประชากรทั้งหมดจำนวน 2,059 คน และผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยตอนที่ 1 ภาวะผู้นำของครู ตอนที่ 2 ความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา ได้ออกแบบสอบถามจำนวน 343 ชุด รับแบบสอบถามคืนมา 343 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ในการศึกษาภาวะผู้นำของครูกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 3 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของครูที่ต่างกันเกี่ยวกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ และแปลความหมาย จึงกำหนด สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (sample size)
- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (mean)
- SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน (t – distribution)
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อแสดงผลเป็นตาราง แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของครูและระดับความต้องการแบบ ผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 สามารถแสดงผล เป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สงขลา เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3 สามารถจำแนกผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแปลผลค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปล ความหมายของ Best (Best 1970 : 190) ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของภาวะผู้นำของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	ภาวะผู้นำ						รวม	ร้อยละ
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ชาย	88	25.66	23	6.71	-	-	111	32.37
หญิง	191	55.68	41	11.96	-	-	232	67.63
รวม	279	81.34	64	18.66	-	-	343	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่า โดยภาพรวม ครูที่มีภาวะผู้นำสูงมีจำนวน 279 คน คิดเป็น ร้อยละ 81.34 ครูที่มีภาวะผู้นำปานกลางมีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.66 ส่วนครูที่มีภาวะผู้นำต่ำ ไม่มี เมื่อแยกจำแนกตามเพศพบว่า ครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำสูงมีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 25.66 ครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำปานกลางมีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.71 ครูเพศหญิงที่มีภาวะ ผู้นำสูงมีจำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 55.68 ครูเพศหญิงที่มีภาวะผู้นำปานกลางมีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.96

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3 สามารถจำแนกผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแปลผลค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Best (Best 1970 : 190) ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงระดับความต้องการของครูเกี่ยวกับแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา แบบอัตตาธิปไตย แบบประชาธิปไตยและแบบเสรีนิยม

ความต้องการแบบผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษา ของครู	\bar{X}	SD	ระดับความต้องการ
แบบอัตตาธิปไตย	2.58	1.03	ปานกลาง
แบบประชาธิปไตย	4.99	0.33	มาก
แบบเสรีนิยม	2.25	0.93	น้อย

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ระดับความต้องการของครูเกี่ยวกับแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกได้ดังนี้คือ ความต้องการแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับความต้องการมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.99 แบบอัตตาธิปไตย อยู่ในระดับความต้องการปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 2.58 และแบบเสรีนิยม อยู่ในระดับความต้องการน้อย ที่ค่าเฉลี่ย 2.25

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของครูที่ต่างกันเกี่ยวกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของครูที่ต่างกันเกี่ยวกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3 โดยการหาค่า t-test ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างครูที่มีภาวะผู้นำสูงกับครูที่มีภาวะผู้นำปานกลาง เกี่ยวกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3 ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาของครูที่มีภาวะผู้นำสูงและครูที่มีภาวะผู้นำปานกลาง เกี่ยวกับแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา แบบอัตตาธิปไตย แบบประชาธิปไตย และแบบเสรีนิยม

ความต้องการแบบผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษา ของครู	ครูภาวะผู้นำสูง		ครูภาวะผู้นำปานกลาง		t
	n = 279		n = 64		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
แบบอัตตาธิปไตย	2.56	0.74	2.72	0.59	1.62
แบบประชาธิปไตย	4.85	0.44	3.74	0.68	-3.63**
แบบเสรีนิยม	2.64	0.59	2.82	0.47	0.69
รวม	3.12	0.35	3.06	0.25	-1.26

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ครูที่มีภาวะผู้นำสูงและครูที่มีภาวะผู้นำปานกลาง มีความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความต้องการแบบอัตตาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน มีความต้องการแบบประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าเฉลี่ยของครูที่มีภาวะผู้นำสูงมากกว่าครูที่มีภาวะผู้นำปานกลาง และมีความต้องการแบบเสรีนิยม ไม่แตกต่างกัน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำสูงกับครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำปานกลาง เกี่ยวกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3 ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาของครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำสูง และครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำปานกลาง เกี่ยวกับแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา แบบอัตตาธิปไตย แบบประชาธิปไตย และแบบเสรีนิยม

ความต้องการแบบผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษา ของครู	ครูเพศชายภาวะผู้นำสูง		ครูเพศชายภาวะผู้นำปานกลาง		t
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
แบบอัตตาธิปไตย	2.62	0.82	3.01	0.56	2.63*
แบบประชาธิปไตย	4.13	0.74	3.56	0.57	-3.37**
แบบเสรีนิยม	2.76	0.70	3.01	0.44	1.65
รวม	3.17	0.44	3.19	0.27	0.25

จากตารางที่ 5 แสดงว่า ครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำสูงและครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำปานกลาง มีความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความต้องการแบบอัตตาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของครู เพศชายที่มีภาวะผู้นำปานกลางมากกว่าครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำสูง มีความต้องการแบบประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่าเฉลี่ยของครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำสูงมากกว่าครูเพศชายที่มีภาวะผู้นำปานกลาง และมีความต้องการแบบเสรีนิยม ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างครูเพศหญิงที่มีภาวะผู้นำสูงกับครูเพศหญิงที่มีภาวะผู้นำปานกลาง เกี่ยวกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3 ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบระดับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาของครูเพศหญิงที่มีภาวะผู้นำสูง และครูเพศหญิงที่มีภาวะผู้นำปานกลาง เกี่ยวกับแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา แบบอัตตาธิปไตย แบบประชาธิปไตย และแบบเสรีนิยม

ความต้องการแบบผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษา ของครู	ครูเพศหญิงภาวะผู้นำสูง n = 191		ครูเพศหญิงภาวะผู้นำปานกลาง n = 41		t
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
แบบอัตตาธิปไตย	2.53	.70	2.53	.55	-.01
แบบประชาธิปไตย	4.09	.74	3.84	.73	2.01*
แบบเสรีนิยม	2.66	.53	2.58	.42	-.82
รวม	3.09	.29	2.98	.20	- 2.28*

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ครูเพศหญิงที่มีภาวะผู้นำสูงและครูเพศหญิงที่มีภาวะผู้นำปานกลาง มีความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความต้องการแบบอัตตาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน มีความต้องการแบบประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของครูเพศหญิงที่มีภาวะผู้นำสูงมากกว่าครูเพศหญิงที่มีภาวะผู้นำปานกลาง และมีความต้องการแบบเสรีนิยม ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับความต้องการแบบผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3 โดยการแจกแจงความถี่ ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับแบบผู้นำ แบบอัตตาธิปไตย แบบประชาธิปไตย และแบบเสรีนิยม

ข้อเสนอแนะของครู	ความถี่
ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพรหมวิหาร 4 และยึดหลักธรรมภิบาล หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยกระจายอำนาจการบริหารวิชาการ บุคลากร งบประมาณและบริหารทั่วไป ไปสู่คณะครู	137
ผู้บริหารระดับสูงกว่าผู้บริหาร โรงเรียนไม่ควรใช้แบบผู้นำแบบอัตตาธิปไตย เพราะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องมาเผด็จการกับครูอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้	33
ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	138
ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะให้ขวัญกำลังใจแก่ครู	140

จากตารางที่ 7 แสดงว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 343 คน ให้ข้อเสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพรหมวิหาร 4 และยึดหลักธรรมภิบาล หลักการมีส่วนร่วม ในการบริหารงาน โดยกระจายอำนาจการบริหารวิชาการ บุคลากร งบประมาณและบริหารทั่วไป ไปสู่คณะครู จำนวน 137 คน มีความเห็นว่า ผู้บริหารที่สูงกว่าระดับผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ควรใช้แบบผู้นำแบบอัตตาธิปไตยกับผู้บริหารสถานศึกษา เพราะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องมาเผด็จการกับครูอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จำนวน 33 คน ต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 138 คน และต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ขวัญกำลังใจแก่ครูอยู่เสมอ จำนวน 140 คน